

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 16. JULIJA 1964
Leto XVI. — Štev. 28. Cena 20 din

Gostilničarji
Gostinska podjetja
Trgovci

20., 21. in 22. julija vas vabi Kapela
V teh dneh bo v kapelski kleti

I. sejem vina

kjer vam Vinogradniško gospodarstvo
Kapela omogoča izredno ugoden
nakup kakovostnih kapelskih
vin.

POTROŠNIKI!

Vsako soboto od 7. do 19. ure je kapelska klet odprta
tudi za vas — uvedli so prodajo na malo, od enega
litra naprej! Zmerno pita so Kapelska vina pravo
zdravilo!

LETOŠNJI PRIDELEK PŠENICE IN RŽI:

Letina pod pričakovanjem

Pričakovanja od letošnje žetve so bila zelo velika, toda prav v zadnjem času je neugodno vreme močno zmanjšalo pridelek in zato tudi ni tak, kot se je predvidevalo. Po zadnjih poročilih o rezultatih in cenitvah se na velikih posestvih pričakuje za vso državo povprečen pridelek 25 do 28 metrskih stotov, na površinah zajetih s kooperacijo 16 do 18, izven kooperacije pa 14 do 15 stotov an hektar.

Tako veliko zaostajanje pridelka je predvsem posledica suše v vseh fazah razvoja žita in hude vročine, ki je pritisnila v juniju in ki je znatno zmanjšala hektolitrsko težo zrna, s tem pa tudi pridelek. Zaradi slabega pridelka pšenice in slabe kakovosti pričakujejo, da bodo nastale tudi težave v preskrbi s semensko pšenico.

Kljub temu, da je tudi Pomurje prizadelo neugodno vreme, pa so pridelki mnogo bolj zadovoljivi. Na kmetijskem ob-

ratu Rakičan še z žetvijo niso končali, a dosednji rezultati kažejo, da bodo imeli na 500 hektarih povprečen pridelek 40 metrskih stotov, mogoče pa še celo več, vendar to toliko, kot so pričakovali. Z agrotehničnimi ukrepi so hoteli doseči povprečen pridelek od 45 do 50 stotov, toda vročina v zadnjih štirinajstih dnevih je pridelek zmanjšala.

Tudi na površinah kmetijske zadruga Murska Sobota računajo po dosednjih rezul-

tatih na pridelek 35 metrskih stotov, nekoliko slabši vendar ne mnogo, bo pridelek na površinah, ki so bile vključene v proizvodno sodelovanje med tem ko je pa pri tistih kmetovalcih, ki niso proizvodno sodelovali, pridelek pšenice zelo raznolik in se giblje od 12 do 30 stotov. Znatno slabše pa je obrodila rž in bo pri zasebnih kmetovalcih pridelek od 11 do 15 stotov.

V sekretariatu za kmetijstvo zveznega izvršnega sveta pravijo, da takšno stanje v pridelovanju pšenice terja nujno uveljavljanje novih cen. Opozarjajo tudi na težnjo nekaterih gospodarstev, da bi pšenico uporabljali za krmo živini, ker koruzo sedaj prodajajo po 70 din za kg, za pšenico takšne kakovosti pa bi dobila le 45 din za kg.

Trikra! neo-ruk! Brigadirski pozdrav ob vrnitvi v M. Soboto

MURSKA SOBOTA:

Mladi brigadirji o delovnih akcijah

Ob vrnitvi MDB bratov Polančič z delovne akcije na Jadranski magistrali so izvedli krajsi razgovor na občinskem komiteju ZMS v Murski Soboti.

Delo brigade so zelo dobro ocenili in izrekli mnjenje, da je v celoti izpolnila svoje naloge. Izkušnje naj bi koristile v prihodnje za še bolj sistematično pripravo brigad, izbor brigadirjev, vodstva in podobno, da bi se mladi graditelji tako čimprej znašli v novem okolju ob prihodu na traso. Pri tem pa vsekakor lahko mnogo pomagajo starejši brigadirji, ki so se udeležili že več akcij in si nabrali vrsto izkušenj.

JAKI RAZSTAVLJA
V KOSTANJEVICI

Minulo soboto so v Kostanjevici na Krki odprli razstavo del Jožeta Horvata — Jakija. Razstava je v okviru letošnjega Dolenjskega kulturnega festivala, na Lamutovem razstavišču v Kostanjevici na Krki.

Za sončne dni slamnik za vsakogar in vsako priložnost

PRODAJNI SERVIS

Modna hiša

LJUBLJANA · MARIBOR

MURSKA SOBOTA

Izolacija obolelih

Da bi preprečili nadaljnje razširjanje okužb, ki so nastale pred štirinajstimi dnevi, so zdravstveni organi v internatu kmetijske šole v Rakičanu izolirali okrog 40 ljudi, ki se sicer počutijo zdravi, vendar pa obstoji možnost, da bi se razširile klice.

Okrajni zavod za zdravstveno varstvo je začel na področju Murske Sobotice tudi z obsežnejšimi akcijami razkuževanja in zdravstvenimi pregledi. Pregledani so bili delavci tovarne mesnih izdelkov, vendar so bili vsi rezultati negativni.

Potrjeno je, da so oboleli le

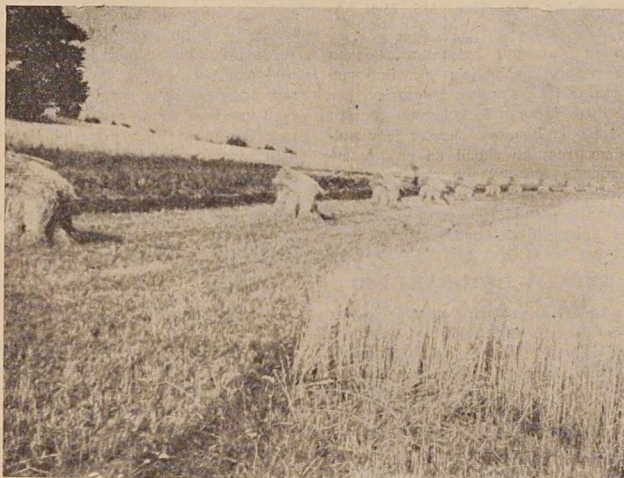
delavci, ki so se hranili v obratu družbene prehrane. Neposredni vzrok za okužbo še ni znan, ker še niso končane preiskave. Toda v gospodarskih organizacijah že ugotavljajo, da so ta obolenja povzročila precejšnjo škodo in izpad v proizvodnji.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

Prva seja združnega sveta

Na prvi seji novega združnega sveta so ugotavljali, da bi se morali kmetovalci v poljedelski proizvodnji specializirati in da bo zato morala zadruga prav s pogodbenim sodelovanjem in s svojo strokovno službo tako usmeritev tudi uveljavljati.

Več pozornosti bodo morali razni organi zadruga posvetiti tudi razvoju živinoreje. V zadnjih letih namreč stalež živine na tem področju pada.

Podoba žitnih polj — sredi žetve (foto J. Bratuš)

V TOREK V M. SOBOTO:

Posvetovanje o založništvu

V torek je bilo v Murski Soboti posvetovanje o nadaljnjem razvoju Pomurske založbe in radia Murska Sobota.

Posvetovanju je prisostvoval tudi sekretar za prosveto in kulturo republiškega izvršnega sveta Miloš Poljanšek, podpredsednica okrajne skupščine Ančka Kuharjeva, sekretar okrajnega odbora SZDL Lojze Frangeš, predsednica občinskega odbora SZDL Murska Soba-

ta Sida Podlesek in drugi.

Udeleženci so analizirali dosedanje delo založbe in poudarjali, da bi naj v prihodnje še odločneje utrjevala svojo posredniško vlogo med madžarsko in slovensko kulturo.

MINULO NEDELJO
V MURSKIH ČRNCIH:
GASILSKO SLAVJE

V jubilejnim letu jugoslovanskega gasilstva so po vsej državi majhne in velike svečanosti, še posebej v Sloveniji, kjer smo zabeležili tudi največji razmah gasilstva. V nedeljo so pripravili svečanost gasilci Murski Črnci, ki so uspeli kupiti, večji del iz lastnih sredstev, motorno brizgalno. Svečanost je bila pred gasilskim domom v Črncih in je, med redkimi, vsebovala pohvale vreden kulturni program.

—an — že.

cev. Zlasti primanjkujejo ne-kvalificirani in polkvalificirani delavci.

F. S.

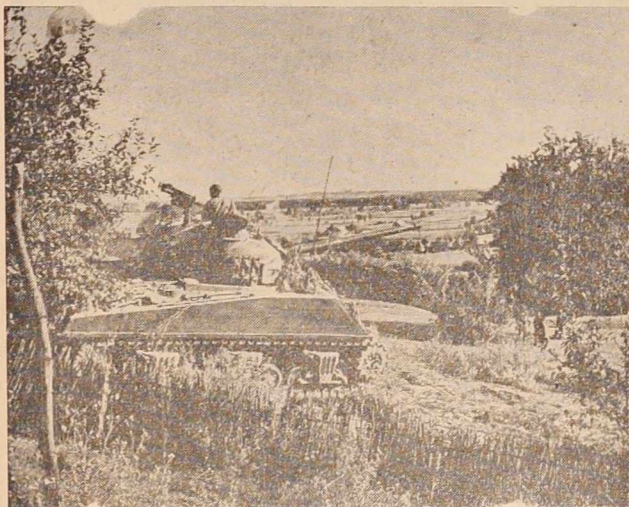

DAN ŠOFERJEV
V LJUTOMERU

Ljutomski soferji in avtomekaniki so 13. julija organizirali veliko proslavo v počastitev dneva soferjev.

Na Glavnem trgu v Ljutomeru je bilo zborovanje na katerem je 5 članov prejelo zlato značko, 4 srebrne, štirje člani so dobili spominske plakete, a 12 članov priznanja. Po zborovanju je čez 120 motornih vozil krenilo v povorki skozi mesto in večje kraje v občini. Šoferji so pred spomenike borcev in talcem položili vence, popoldne pa so se zbrali na pikniku.

S. F.

16. julija praznujejo svoj praznik, Dan tankistov, tankovske enote jugoslovanske ljudske armade

Preskromne zmogljivosti

Kot vsako leto je tudi letos že oživel Tabor belih rudarjev v Banjolah pri Pulji, kjer je občinskemu sindikalnemu svetu iz Lendave za letošnje poletno sezono uspelo pripraviti 80 ležišč pod sodobno opremljenimi šotori. Nič ni čudnega, če je ravno zaradi tega in zaradi ugodnih pogojev Lendavo zajela počitniška mrzlica, saj znaša dnevna oskrba okoli 700 dinarjev za odraslo osebo in 400 za otroke do dvanajstega leta starosti. Poleg tega pa je zanimivo to, da dajejo posamezna podjetja svojim zaposlenim popuste, tako da ti plačujejo le okoli 200 dinarjev dnevno.

Kolikšno zanimanje je vzbudilo to letovanje v Banjolah, priča tudi podatek, da se je za izmeno, ki bo odgotala na taborjenje v mesecu avgustu, prijavilo okoli 120 zaposlenih s svojimi družinami, kar močno presega sedanje zmogljivosti letovišča.

Prav tako v Lendavi že sedaj razmišljajo o možnostih za razširitev tabora v Banjolah, česar se bodo verjetno lotili prihodnje leto in s tem omogočili še večjemu številu delovnih ljudi prijeten oddih ob morju.

Prijetne počitnice in še koristne povrh

Preživeli so jih otroci iz Radenec, Kapele, Stogovec, Apač, Negove, Stare gore in od Vidma — in to v Radencih, ob Bleguškem in Negovskem jezeru — v okviru akcije »Naučimo se plavanja«.

Šole so vodili plavalni inštruktorji predvsem učitelji telesne vzgoje in dijaki srednje

šole za telesno vzgojo. Tako se je plavanja naučilo okrog 150 otrok. V Radencih se plavalne šole še nadaljujejo. V akcijo so se vključile tudi gorenje srednje medicinske šole iz M. Sobotice, radenski bazen pa privablja tudi številne taborniške rodove.

IKA

vam priporočam

kolektiv trgovskega podjetja
prekmurski magazin
murska sobota

VELIKO IZBIRO metrskega blaga ter volnene, bombažne, sintetične in svilene tkanine po najnižjih dnevnik cenah izbirajte v poslovalnici ZARJA.

UMRL JE
MAURICE THOREZ

V nedeljo zvečer je nenadoma za srčno kapjo v 64. letu starosti umrl predsednik centralnega komiteja francoske komunistične partije Maurice Thorez. Iz Francije je potoval na sovjetski ladji »Litva« sku-paj z ženo na odhidi v Sovjetsko zvezo. Ladja je pristala v bolgarskem pristanišču Varno, odkoder so pokojnega predsednika KP Francije s posebnim letalom prepeljali v Pariz. Na tisoče Parižanov je v teh dneh šlo mimo odras. Predsednik de Gaulle pa je poslal sožalno pismo njegovi ženi in otrokom. Thoreza bodo pokopali danes ob 15. uri.

ZASKRBLJENOST V ZDA
IN LONDONU

V San Franciscu se je začela v torek konvencija republikanske stranke, ki bi naj izvolila strankinega kandidata za predsedniške volitve in izdelala tudi strankin program. Dosedanji razvoj na tem zboru je povečal zaskrbljenost večjega dela ameriške javnosti in tudi drugod po svetu. Senator Goldwater, ki se poteguje za predsedniškega kandidata, je s svojo izrazito reakcionarno politiko doslej prevladal. Ameriški časopisi poudarjajo, da se stranka v nasprotju s programom, sprejetim pred štirimi leti, zavzema za vojno in proglašajo kot osnovo zunanje politike boj proti komunizmu in osvoboditve vzhodnoevropskih in azijskih dežel izpod komunizma. Odločno so se uveljavila tudi stališča proti rasni enakosti in zato ni nič čudnega, da se pred poslopjem, kjer delegati zasedajo, vrstijo demonstracije.

V britanskem tisku spričo takega razvoja prevladuje prepadenost. Časopisi izražajo začudenje, kako se je moglo zgoditi, da so v tej stranki prevladali taki skrajnejši, ki proglašajo novo križarsko vojno in to s tako ostrino, kakor je v ZDA niso niti v času Dulle-sa.

ZBOLJSANJE ODNOSOV
MED BOLGARIJO IN GRČIJO

O izboljšanju odnosov med Bolgarijo in Grčijo že dalj časa prihajajo vesti. V zadnjem času vzbuja posebno pozornost vest, da se bosta sestala bolgarski premier Živkov in grški premier Papandreu. Vesti uradno še niso komentirali, toda ob tem opazovalci opozarjajo na čedalje večje zblizanje med obema državama, ki se je začelo pred dva in pol meseca. Obe državi so razdvajali nereseni finančni problemi in spor o izkoriščanju obmejne reke. Sedaj so to uspešno rešili, ob tem sta se pa vladi celo sporazumeli za vsestransko ekonomsko sodelovanje. Zvedelo se je, da je grški zunanji minister Kostopolus sprejel povabilo, naj obišče Bolgarijo, govori pa se tudi o izmenjavi parlamentarnih delegacij.

ČEDALJE VEČJI ZAPLET
V JUŽNEM VIETNAMU
IN UPORI V KONGU

V zadnjih desetih dneh je bilo na področju Južnega Vietnama več spopadov med ameriško - južnovietnamskimi četami in pripadniki Vietkong-a. V teh spopadih so imele južnovietnamske čete hude izgube. Padlo je 135 vojakov, med njimi tudi štirje ameriški »svetovalci« in en Avstralec, ranjenih pa je 12 Američanov. Ameriški časopisi pišejo tudi o tem, da ZDA pripravljajo bombardiranje severnega Vietnama, da bi se tako »maščevali« za te napade.

V Kongu, kjer je oblast prevzel bivši katanški odpadnik Combe, so izbruhnili upori. Prav tista dežela, ki jo je pred leti vodil Combe, to je Katanga, je v glavnem v rokah upornikov, pred katerimi so se morale umakniti vladne čete. Kako se bo uredil položaj v tej afriški državi, še ni nobenih predvidevanj.

POMURSKI VESTNIK — TEDENSKO GLASILO OBCINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKI SOBOTI — ČASOPIS UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODG. UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA — M. SOBOTA, KIDRIČEVA ULICA 43. TEL. 21-383

Če pogledamo v imenike krajevnih organizacij SZDL v Rogašovcih, Pertoči, ali Kuzmi, nas nemalo začudijo nizke številke, kljub uspešnemu vključevanju volivcev v zadnjih letih. Odstotek volivcev članov SZDL v večini krajevnih organizacij ni zadovoljiv. Ob tem se marsikdo vpraša po vzrokih. Teh je več; ogledimo si le nekatere!

V Pertoči: Po mnenju predsednika krajevnega odbora SZDL je bilo premalo storjeno glede primerne načina vključevanja v SZDL. Ni dovolj, če aktivist organizacije enkrat letno pride do volivca, ali točneje volivčeve družine in vpraša, po navadi družinskega pogovarja, če želi biti član SZDL ali pa poprosi za poravnavo

članarine če je ta že član SZDL. Natančno, sistematično in negašovcih, Pertoči, ali Kuzmi, nas nemalo začudijo nizke številke, kljub uspešnemu vključevanju volivcev v zadnjih letih. Odstotek volivcev članov SZDL v večini krajevnih organizacij ni zadovoljiv. Ob tem se marsikdo vpraša po vzrokih. Teh je več; ogledimo si le nekatere!

problemih, ki se jim zdijo pomembnejši. Mnenja so tudi, da je nepovezanost med KO SZDL in drugimi vaškimi organizacijami, posebno mladinsko, botrovala nizkemu številu članstva. Namreč, sodelovanje vaških organizacij je minimalno,

za nizek odstotek ženskega članstva.

V Rogašovcih: poskušajo dvigniti število volivcev članov SZDL z razgovori. Sestanki, ki jih skliče KO SZDL, po navadi v tej smeri nimajo uspeha, ker razpravljajo volivci o

ali pa ga sploh ni. Aktiv ZM bi naj bil tisti, ki pripravi mlade ljudi za vključitev v SZDL. Seveda, če ni sodelovanja med obema organizacijama je posledica tega, da mnogi mladinci ne poznajo vloge SZDL niti ne čutijo potrebe

po vključitvi.

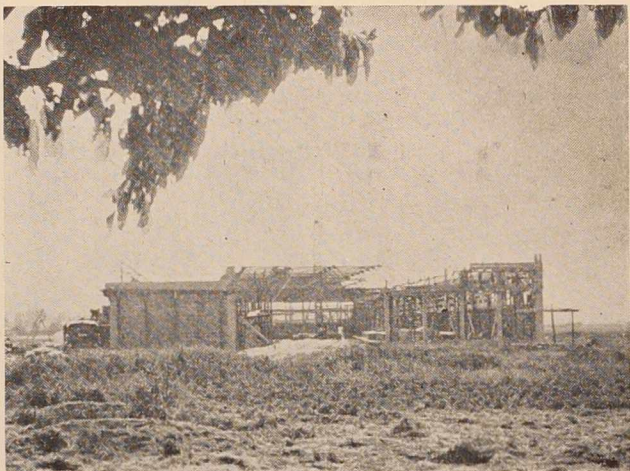
V Kuzmi: Število članov SZDL se je v zadnjem letu močno povečalo, pa vendar so redke tiste prebivalke Kuzme, ki so članice. Vključevanje v Kuzmi ni akcijsko, je stalno. V poletnih mesecih ko je ve-

čina moških na sezonskem delu bodo skušali vključiti v organizacijo čimveč žensk. Se-le v jesenskem in zimskem času bodo lahko pritegnili k delu v SZDL tudi druge volivce.

Iz vsega tega sledi, da res še nismo našli pravega načina pridobivanja članov naše najbolj množične politične organizacije. Same okrožnice občinskega odbora SZDL problema ne bodo rešile. Ni dovolj, da pripravimo akcijo, ki mogoče uspe, nam za toliko in toliko poveča število, potrebno je tekoče delo s članstvom, delo, ki naj vsakega najprej politično izobrazi, šele potem se bo volivec zavedal svojih pravic in dolžnosti, ki jih ima kot član množične politične organizacije.

J. Šabjan

Potrebna je oblika stalnega dela

Zaradi čedalje večjih potreb in premajhnih zmogljivosti dosedanjega zdravstvenega do-

ma v Ljutomeru, so v mesecu maju pričeli z gradnjo novega poslopja.

IZ RAZPRAVE O POKONGRESNI AKTIVNOSTI SINDIKALNIH PODRUŽNIC:

Le gospodarsko upravičene gradnje

Prejšnji torek je bila v Murski Soboti plenarna seja občinskega sindikalnega sveta, na kateri so po uvodnem govoru predsednika Štefana Šabjana razpravljali o pokongresni aktivnosti sindikalnih podružnic in analizirali potek in vsebino njihovih letnih občnih zborov.

V razpravi je bilo povedano, da se napotila in smernice letošnjega kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije postopno uresničujejo tudi v merilu soboške občine. Tako je že preanaliziran občinski družbeni načrt in so ustanovljene ali opuščene vse gradnje, za katere še niso zagotovljena zadostna investicijska sredstva ali pa so pomanjkljivi gradbeni elaborati. Zoževanje investicij na ekonomsko upravičeno raven naj bi prispevalo predvsem k

temu, da več ne bo prišlo do pretiranega investiranja v gospodarske objekte na račun življenjskega standarda, ki se očituje v stanovanjski, komunalni in podobni izgradnji. Podobne analize naj bi napravili tudi v gospodarskih organizacijah, kjer je potrebno težiti predvsem k učinkovitejšemu izkoriščanju obstoječih proizvodnih zmogljivosti — z uvajanjem večžimenskega dela in

drugimi ukrepi. V treh podjetjih — obratu mesnih izdelkov in obratu za kmetijstvo Kmetijsko-industrijskega kombinata »Pomurka« in Tovarni perila »Mura« — bodo možnosti in potrebe konkretnega ukrepanja v tej smeri proučile posebne komisije, ki jih sestavljajo člani občinskega sindikalnega plenuma, v pomoč pa bodo pritegnjeni tudi okrajni in republiški sindikalni forumi. V ostalih delovnih organizacijah pa naj bi s temi razpravami pričeli takoj v jeseni.

Na plenarni seji so tudi razpravljali o nekaterih anomalijah, ki se pojavljajo pri izvozu in uvozu, pri čemer so še zlasti poudarjali, da čestokrat pretiran izvoz prehranbenih artiklov in še zlasti mesa neugodno vpliva na domače tržišče, kjer prihaja tudi do pomanjkanja tega blaga in pretirano visokih cen, medtem ko na drugi strani ugotavljamo, da uvažamo nekatere potrebščine, katerih je na domačem tržišču dovolj in so celo kakovostnejše kot uvožene.

Letošnji občni zbori sindikalnih podružnic so v splošnem zelo dobro uspeli, kar še zlasti velja za industrijo, obrt, gostinstvo itd., medtem ko se v šolstvu in še zlasti zdravstvu niso vsebinsko odmaknili od mrtvila, ki tudi sicer prevladuje v nekaterih sindikalnih podružnicah teh dveh strok. Letni občni zbor sindikata kmetijskih delavcev pri KIK »Pomurka« pa bo predvidoma v mesecu septembru letos.

V minulem tednu so bili tudi vinogradniki polni dela — proti peronospori je bilo treba škropiti vsak dan (foto BC.)

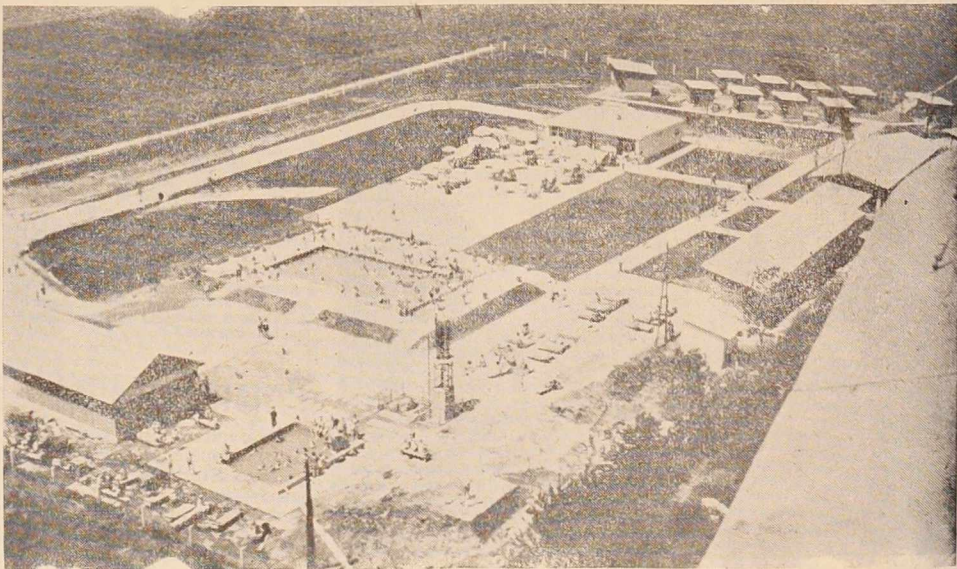
Otrok utonil v gramozni jami

V petek proti večeru je v gramozni jami, v parku v Beltincih utonil 5-letni Mirko Jelen iz Beltincev. Proti večeru je šel veterinar Mecilovšek Roman iz Beltincev zalivat vrt, ki je nedaleč od gramozne jame v parku. S seboj je vzel 4 let starega sina, z njim pa sta šla tudi 5-letni Mirko Jelen in 4-letni Baša, katera stanuje-ta v istem bloku, kot Mecilovšek. V času, ko je Mecilovšek zalival vrt, so se otroci igrali blizu gramozne jame. Ko je Mecilovšek zalil vrt je šel nekoliko dalje pogledat njevo Otroci so šli h gramozni jami in metalni kamenje. Ker pa je Mirko Jelen stal zelo blizu jame, se je zemlja sesula in otrok je padel v 1,5 m globoko vodo. Ostala dva sta takoj stekla po Mecilovška, ki je pritekel in skočil v vodo, da bi rešil otroku življenje. Ker pa otroka ni mogel najti, se je po dolgem iskanju odločil, da gre iz vode. V tem trenutku,

NA GORIČKEM SPET
DIVJI PRAŠIČI

Pred dnevi se je po okolici Središča in Prosenjakovec spet potepalo nekaj divjih prašičev. Povzročili so nekaj škode predvsem v krompiriščih. Člani lovske družine so sicer več dni skušali zajeti škodljivce, vendar tokrat brez uspeha.

BJ.

Pogled na termalno kopališče v Moravcih — pogled iz letala (f.: Aeroklub Mur. Sobota)

»Voda spet vre...«

niški dom »Goričko« v Petrovcih in na ogled znamenite ro-tunde v Selu ter povrnilo številnim turistom potne stroške začasno vrnitev na svoje domove. Podjetje je zaradi tega utrpelo precejšnjo škodo; okrog 700.000 din samo na vstopnini za kopanje. To pa tudi ni bila najboljša reklama za turiste.

Sedaj je podjetje spet povabilo svoje turiste, naj se vr-

ležišč v weekend hišicah predstavlja 60 vsakodnevnih nočitev — je v zadnjem času nastopilo pomanjkanje prenočišč, saj niti ne morejo več zadostiti potrebam in željam vseh turistov, ki bi za dalj časa radi ostali v kopališču. Tu-di iz naših južnih republik je precej takih turistov. Posebno velik naval turistov je ob sobotah in nedeljah.

nejo na prijetno bivanje k zdravilnemu izviru vode v Moravcih. Mnogi so se tudi že vr-nili, saj ugotavljajo, da je obisk kopališča v zadnjih dneh prav rekorden. Na Dan borca je na pr. kljub neugodnemu vremenu obiskalo Termalno kopališče v Moravcih nad tisoč ljudi. Med turisti, ki obiskujejo to kopališče, je tudi mnogo iz tujine, zlasti iz sosednje Avstrije, zelo radi pa se v Moravcih ustavljajo tudi naši izseljenci. Čeprav so v Moravcih uredili mnogo sob za prenočevanje pri zasebnikih — kapaciteta teh sob in

Ob tej priložnosti pa se naj spomnim tudi belih rudarjev iz Lendave, ki so s svojimi strokovnimi posegi in požrtvovalnim delom preprečili nadaljnjo erupcijo in spet usposobili vrtno, da normalno daje zdravilno vodo za potrebe kopališča. Kolektiv Gostinskega podjetja »Zvezda« se jim za vložen trud in požrtvovalnost javno zahvaljuje.

Počasneje in temeljiteje, načelo, ki ga potrjuje praksa

PRETEKLI TOREK POPOLDNE SO ZAPUSTILI SKUPŠČINSKO POSLOPJE ZADNJI POSLANCI: GOSPODARSKI ZBOR JE OBRAVNAVAL PROBLEMATIKO PRESKRBE IN RAZVOJA NOTRANJE TRGOVINE V SR SLOVENIJI, RAZPRAVLJAL PA JE TUDI O GIBANJU GOSPODARSKIH ODNOSOV SR SLOVENIJE S TUJINO V OBDOBJU JANUAR—MAJ 1964. KOT VSI OSTALI ZBORI, KI SO IMELI SEJE KONCEM MESECA JUNIJA, JE TUDI GOSPODARSKI ZBOR SPREJEL SKLEP: SKUPŠČINSKE POČITNICE NAJ TRAJAJO OD 10. JULIJA DO 10. SEPTEMBRA. V TEH DVEH MESECIH BO ZAMRLA ŽIVAHNOST PO SKUPŠČINSKIH HODNIKI IN RAZPRAVNIH DVORANAH. POTEKLO JE DOBRO LETO DNI ODKAR SO SE SESTALI 25. JUNIJA 1963 V VELIKI RAZPRAVNI DVORANI SKUPŠČINE POSLANCI VSEH PETIH ZBOROV NA PRVI SKUPNI SEJI. DVORANA Z NEKAJ VEČ KOT 350 SEDEŽI JE MORALA SPREJETI 400 POSLANCEV. OD TAKRAT DELO SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV NI PRENEHALO NITI ZA DAN.

SKUPNO 55 SEJ ZBOROV

Republiški zbor je imel v tem obdobju 12 sej, Prosvetno-kulturni 11, Gospodarski zbor 12, Organizacijsko-politični zbor 12 ter Socialno-zdravstveni zbor 8 sej. Treba je pripomniti, da so trajale posamezne seje po dva dni. Poleg stalnih odborov skupščinskih zborov so imenovali posamezni zbori vrsto začasnih odborov, ki so pripravljali gradivo za skupščinske razprave. Čeprav sodijo, da so bile razprave o posameznih problemih na sejah zborov precej živahne, pa vendarle niso dosegale tolikšne sproščenosti kot je bila na sejah odborov na katerih so sodelovali poleg poslancev tudi zastopniki Izvršnega sveta skupščine, pristojnih republiških sekretariatov in zastopniki družbenih služb oziroma delovnih skupnosti s področja, ki je bilo obravnavano. Tak odbor se je sestel po 5 ali tudi večkrat, preden je bilo konkretno gradivo pripravljeno za širšo razpravo na zasedanju skupščinskega zbora.

Vsi zbori republiške skupščine so sprejeli v začetku tega leta precej obširne programe dela, ki jih pa ni uspelo v celoti realizirati do pričetka skupščinskih počitnic. V tem se kaže tudi dobra plat zadeve: posamezni zakonski osnutki niso bili sprejeti zaradi prevelikega števila dopolnilnih predlogov poslancev tako na pr. predlog zakona o osnovni šoli, h kateremu so dali poslanci Prosvetno-kulturnega zbora okrog 30 dodatnih ali spreminjavalnih predlogov, zato je bilo sprejetje zakona odgodeno na jesenska zasedanja. Pozitivnost je predvsem v tem, da zakonski predlog ni sprejet na hitro roko.

Navedimo nekatere izmed programskih točk Republiškega zbora:

- obravnava osnovne koncepte družbenega razvoja SR Slovenije v obdobju 1964-70;
- o komasaciji zemljišč;
- zakon o strokovnem izobraževanju;

»Ena osnovnih značilnosti našega osvobodilnega gibanja, ki jo je razvil Kočevski zbor, je na, dalje bilo veliko zaupanje v ljudske množice. Ta poteza vsakega resnično naprednega, revolucionarnega ljudskega gibanja je bila lastna vsemu našemu nadaljnjemu razvoju; posebno je še pomembna v našem obdobju razvijanja vse popolnejše socialistične demokracije. Naša nova skupščina kot orodje socialistične demokracije bo morala med drugim biti še posebej dedič revolucionarnega zaupanja v sposobnosti in pozitivne težnje delovnih ljudi.«

(Ivan Maček, predsednik Skupščine SRS na slavnostni seji vseh zborov skupščine ob proslavi 20-letnice Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju 5. oktobra 1963 v veliki razpravi dvorani Skupščine SRS.)

- zakon o sodiščih, ter vrsta drugih zakonskih osnutkov, ki jih je bilo potrebno dopolniti ali vskladiti z ustavo ali pa so bili na novo sprejeti;
- obravnava informacije o kulturnem življenju italijanske in madžarske narodnostne skupnosti v SR Sloveniji, pri čemer je bilo predvsem poudarjena potreba po večji materialni pomoči za potrebe madžarske narodnostne skupnosti;
- o problematiki telesne kulture v Sloveniji;
- o ekonomskem položaju podjetij za predvajanje filmov;
- analiza o zdravstvenem varstvu matere in otroka;
- zakon o zdravstvenem varovanju kmetijskih proizvajalcev;
- zakon o naravnih zdravilnih sredstvih in naravnih zdraviliščih.

Gospodarski zbor:

- osebni dohodek in osebna potrošnja;
- problematika prometa;
- statuti delovnih organizacij;
- problematika gostinstva in turizma;
- stanje in problematika rehabilitacije invalidnih oseb;
- o problematiki gradbeništva in stanovanjske izgradnje;
- o problematiki preskrbe in razvoja notranje trgovine v SR Sloveniji.

Prosvetno-kulturni zbor:

- finansiranje vzgojno-izobraževalnih ustanov v letu 1963 in predlogi za bodočo ureditev finansiranja;
- kulturno življenje italijanske in madžarske narodnostne skupnosti v SR Sloveniji;
- stanje in problemi telesne kulture;
- izobraževanje odraslih;
- položaj in problemi slovenske kinematografije;
- slovenska gledališča;
- o politiki na področju šolstva v letih 1964-70.

Organizacijsko-politični zbor:

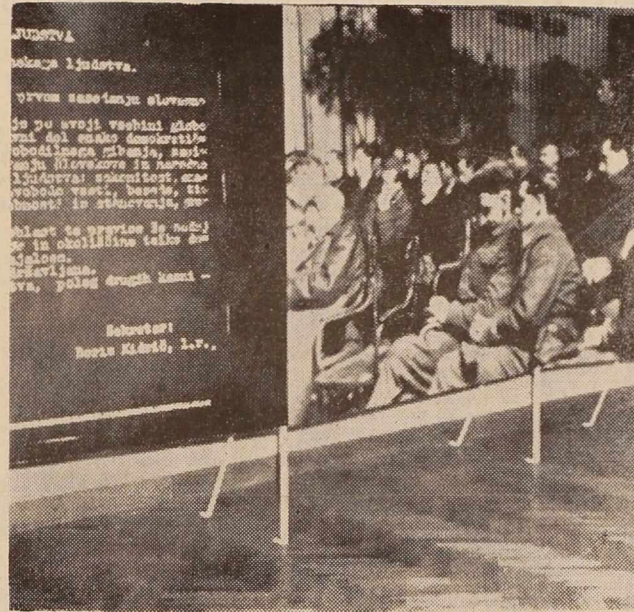
- o občinskih statutih;
 - o inšpekcijskih službah;
 - o problematiki služb pravne pomoči;
 - o problematiki statuten krajevnih skupnosti;
 - o poravnalnih svetih.
- ## Socialno-zdravstveni zbor:
- o statutih zavodov s socialno-zdravstvenega področja;
 - analiza zdravstvenih centrov;
 - problematika zdravstvene in socialnega varstva;
 - o varstvu starostnikov;
 - o politiki na področju zdravstva in socialnega varovanja v letih 1964-1970.

VRSTA RESOLUCIJ IN PRIPOROČIL

Tako v skupščinskem delu, kakor tudi na vseh toriščih družbenega življenja se pojavlja vrsta problemov v zvezi z vsklajevanjem zakonskih predpisov z novo ustavo. Že ob konstituiranju skupščine je bila imenovana komisija za pripravo in izdelavo predlogov za uskladitev obstoječih republiških zakonov in drugih republiških predpisov z novo ustavo SRS. Glede na to je bil predvsem program dela Republiškega zbora toliko obširnejši.

Mimo zakonov in drugih predpisov so sprejeli skupščinski zbori ob obravnavanju aktualne problematike s področja gospodarstva, prosvete in kulture, zdravstva in drugih področij v enoletnem skupščinskem obdobju vrsto priporočil, stališč in resolucij. Navedimo jih samo nekaj: stališča o razvoju obrti na Slovenskem, o vsebinskih pripravah občinskih statuten, o nadaljnjem razvoju kulturnega življenja italijanske in madžarske narodnostne skupnosti v SRS. Potem resolucija o finansiranju izobraževalnih usta-

nov, v kateri je bilo poudarjeno, da je potrebno proučiti politiko posameznih občin, kajti primeri kažejo, da občine z enako finančno zmogljivostjo šolstvo različno obravnavajo. V priporočilu, ki sta ga sprejela Republiški in gospodarski zbor o razvoju turizma je med drugim rečeno, da je potrebno obravnavati turizem kot kompleks številnih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Kakor je pomembnost skupščinskih sta-

Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju — pred dvajsetimi leti — veliko zaupanje v ljudske množice.

lišč v tem, da izhajajo iz potreb in predvsem vseslovenskih pogojev, naj bi tudi praktična uporabnost teh stališč pripomogla k vse bolj enotnemu razvoju posameznih gospodarskih oziroma negospodarskih panog. Priporočila in stališča skupščine nimajo zakonske veljave, ker bi bilo to v nasprotju z načeli samoupravljanja, ki je ustavno uzakonjeno. Zato pa postaja že po enem letu novega skupščinskega sistema na vseh nivojih aktualno vprašanje, kako so taki skupščinski akti realizirani. Pripombe o tem je bilo slišati tudi na zadnjih skupščinskih zasedanjih, pri čemer gre tudi za ugotavljanje, ali so povsod realni pogoji za izvajanje priporočil, zato bo verjetno že v jesenskem obdobju skupščinskih razprav potrebno analizirati novonastajajoči odnos na relaciji republiška skupščina delovne skupnosti oziroma občine.

NEPOSREDNOST PRI DELU ZBOROV

Že z ustavo, posebej pa še s skupščinskim poslovníkom je določen delokrog posameznega skupščinskega zbora. Sistem zborov delegatov delovnih ljudi v delovnih skupnostih je že po enem letu pokazal veliko neposrednosti pri obravnavanju določenih vprašanj. Socialno-zdravstvena problematika pri prejšnjem skupščinskem sistemu ni mogla nikoli priti toliko do izraza kot sedaj. Podobno je s problematiko s področja prosvete in kulture. V prosvetno-kulturnem zboru se je v najrazličnejših variantah pojavljala vse od konstituiranja pa do skupščinskih počitnic težnja po

tem, da iz vseh razprav odpravimo naziv in iz tega izvira-joče gledanje na takozvane gospodarske in negospodarske dejavnosti, kar tako često škoduje razvoju kulture in prosvete. Ob sistematični obravnavi na pr. področja osnovnega šolstva, ki se bo nadaljevala verjetno z nič manjšim tempom tudi jeseni so se prikazale nekoliko zaskrbljujoče ugotovitve o premajhnih materialnih možnostih, da bi dovolj temeljito in hitro lahko

izvedli reformo šolstva. Ob tolikokratnih obravnavah prav tega področja pa se je marsikomu utrnila misel, ali je res solstvo edino in najbolj aktualno vprašanje, ki naj ga obravnavava Prosvetno-kulturni zbor. Toda: naj se zbor zadovolji samo z enkratno, bolj informativno razpravo o določenem problemu? Na primeru osnovnega šolstva hočem pokazati na vse večjo sistematičnost pri obravnavanju vseh družbenih področij, tako v odbori, predvsem pa v skupščinskih zbori.

VEDNO PRISOTNO BOLJ ALI MANJ RAZVITI

Na slovenskem verjetno ne bi našli nikogar, ki bi trdil in prvi osebi: Mi smo zaenkrat dovolj razviti, naj pohitijo zdaj malo drugi! Je objektivna nujnost takih gledanj: kjer je že dosežen večji razvoj, je potrebna že za enostavno reprodukcijo obstoječega veliko večja materialna osnova. In ker je postopno izenačevanje med bolj in manj razvitimi proces, ki ga ni moč materializirati z odlokom, je seveda za razumevanje vzdušja skupščinskih razprav potrebno omeniti tudi to vzporednico, vedno prisotno in neuničljivo, aktualno toliko bolj, ker ta proces še nima izdelane slovenske magistrale, svoje hrbtenice.

Eno leto obravnav, ugotavljanja in nakazovanja smeri nadaljnjega razvoja po principih novega skupščinskega sistema pa bi bilo lahko še mnogo bolj plodno, če ne bi marsikatero odločitve skupščine omejeval prepočasni doraščajoči finančni sistem.

JUS MAKOVEC

O REVII SVETLA POT

V imenu Kluba mladih literatov Pomurja in v imenu sveta sodelavcev Svetle poti želim napisati nekaj besed o stvarih, ki smo jih (oziroma so jih) v tiskani ali govorne razpravah o Svetli poti puščali ob strani — med drugim želim odgovoriti na ne-utemeljene očitke (vendar nočem polemizirati), želim napraviti nekaj rezimé še pred zaključkom akcije »Svetla pot«, da ne bi vse skupaj obviselo v zraku nepojasnjeno, prepuščeno samovoljni razlagi posameznikov.

K pisanju me je vzpodbudil predvsem članek »Meglena bodočnost« izpod peresa Stefana Balazica, ki je bil nastanjen 11. junija v Pomurskem vestniku s podčrtanim naslovom, stavljenim iz nenormalno velikih črk (?).

Sodeč po članku javnost gotovo ni ravnodušna do problemov Svetle poti in želi, da se revija ne bi znova (kakor pred leti Svet ob Muri) brez besede poslovila. Moram povedati, da se bo Svetla pot res poslovila, vendar ne brez besede. Svet ob Muri je bajje prenehal izhajati iz »določenih razlogov«, vendar je Oskar Hudales v obsežni razpravi o Svetli poti (radio Maribor, kulturna oddaja 16. junija) jasno povedal, da kaže prav krepko raziskati, kateri so tisti »določeni razlogi« in da v družbenem življenju ne moremo dovoljevali odmiranja prepotrebnih dejavnosti zgolj zaradi »določenih razlogov«. Strinjam se z njim, po drugi strani pa naj povem, da bo tudi Svetla pot prenehala izhajati iz nekih razlogov, ne pa iz enakih »določenih razlogov«, kot smo jih navajeni razumeti pri žalostnem koncu revije Svet ob Muri. Toliko k pripombi Stefana Balazica, da »ne bi analizirali ali je uredništvo Svetle poti za propad revije krivo toliko kot uredništvo Sveta ob Muri«.

Govoril bom po vrsti: najprej o tem, zakaj, kje in kako je Svetla pot nastala, zakaj je »bila na dokaj majavih nogah«, nato o »pretirani samozavesti«, ki je bila v bistvu družbeno in kulturno precej neodgovorna« pa še o »mačehovskem odnosu do revije s strani uredništva«.

Po nastanku ločimo dve vrsti revij. Neko revijo lahko sproži kulturna potreba, organizirana akcija kulturnih forumov, lahko pa jo začne izdajati kaka literarna skupina (po navadi mlajša) z željo, demonstrirati svoje težnje in svojo umetnost. Obe vrsti revij se ločita tako po strukturi kot po organizacijskih razmerah. Če preneha izhajati revija, ki jo izdajajo kulturni forumi za potrebe kulturne javnosti, tedaj preneha verjetno spričo šibke organizacijske podlage, spričo neugodnih finančnih razmer ipd., če pa u-molkne revija neke literarne skupine, tedaj umolkne prav gotovo zato, ker se skupina razide ali pa ne čuti več potrebe po svojem glasilu (se i-dejno razcepi, se priključi

spontano zrasla iz njihovih vrst, niso vezani na nikakršno družbeno odgovornost in postavljeni ob zahtevo, da revija mora izhajati. Ker je revija spontano nastala in spremljala razvoj ter osveščanje mlade literarne skupine, je razumljivo, da bo slej ali prej tudi prenehala izhajati — ko ne bo več nikogar, ki bi jo izdajal. Klub mladih literatov Pomurja se je prav dobro zavedal, da utegne biti njegova revija muha enodnevnica, zato si je tudi prizadeval, da bi vzbudil zanimanje širše javnosti zlasti kulturnih in političnih forumov, ki bi lahko iz revije napravili trajno domačo periodično glasilo — klub sam tega ni zmožal, ker je bil idejno, organizacijsko in finančno prešibak — tudi ni mogel direktno zahtevati od nekoga, naj iz njegovega glasila napravi splošno kulturno revijo, lahko je samo nakazal to željo in misel, da bi iz Svetle poti lahko napravili revijo, ki si jo v Pomurju tako želimo. Klub sam je prešibak, da bi izdajal revijo »v imenu kulturne javnosti« — lahko je izdajal le svoje glasilo.

Nesporazum je bil torej v razumevanju statusa in pomena Svetle poti.

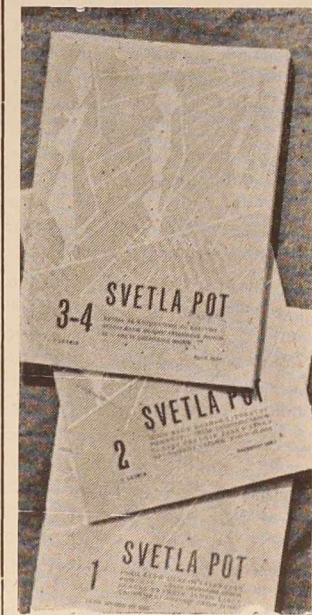
Zato je povsem zgrešeno zahtevati od uredništva Svetle poti, da samo še naprej izdaja revijo ali da ustvari splošno domače kulturno glasilo — najbolj zgrešeno pa želiti in zahtevati, da uredništvo nekemu po vsej sili vrine Svetlo pot. To bi verjetno potem res bil mačehovski odnos do revije.

Načelno vprašanje revialnega tiska so izdajatelji prev gotovo rešili, zato zavzemajo do vsega tudi stališče, kakršno je razvidno iz mojih besed. Klub mladih literatov Pomurja je storil dovolj, da je skušal svoje literarno glasilo približati obliki revije, ki jo kulturna javnost potrebuje in pri poklicanih forumih vzbuditi zanimanje. Pomurska založba se je pa tudi izjasnila, da bi izdajala revijo s povsem drugačnim konceptom, z novim naslovom, z novim uredniškim odborom (ki bi do mlade literarne skupine prav gotovo zavzel mačehovsko stališče), torej ne bi od Svetle poti ostalo dejansko ničesar. Zakaj se potem želi od uredništva, da sili Svetlo pot v roke Pomurske založbe?

Klub mladih literatov Pomurja so preteklo jesen ustanovili soboški srednješolci: Milena Gabor, Janez Konkolič, (učiteljske), Vili Kovač (Ek. sred. šola), N. Gumilar (SSTV), Majda Hiti, Bea Baboš, Cveta Vlač, Jože Ōri, Vlado Tkalec, Evald Flisar (gimnazija). Njihov mentor je postal prof. Janko Liška. V svoj delovni program so sprejeli literarno-teoretično izobraževanje, prirejanje internih in javnih literarnih nastopov ter izdajanje literarnega glasila Svetla pot. Klub je začel izdajati revijo brez finančne podlage. Pri tem naj navedem, da stane tisk ene številke približno 120 tisoč dinarjev, celotnega letnika pa 6 x 120 tisoč, kar je 720 tisoč (izšli bosta namreč še dve številki, ne ena, kot je napačno zapisal Stefan Balazic v svojem članku). Z naročnino, ki še ni vsa poravnana, dobi Klub 40 tisoč dinarjev za številko, skupno torej 240 tisoč. Ostalih 480 tisoč je torej treba neke ustvariti, neke dobiti, kar pa ni tako enostavno. Zato so očitki na račun zapoznelega izhajanja zelo nepremišljeni.

Mlada literarna skupina, ki je osnovala ta klub, je z revijo primerno dozorela in si našla pot v druge slovenske revije. Ker je bila večina članov osmošolcev, se klub razhaja, zlasti pa se razbija organizacijsko jedro, ki so ga v glavnem tvorili prav osmošolci. Odhaja tudi mentor mladih literatov prof. Janko Liška in je torej jasno, da ni več za nadaljnje izhajanje Svetle poti v taki obliki in v takem krogu prav nobenih možnosti — prvič zato, ker kroga dejansko več ni, se je razšel; drugi pa bi se tudi v primeru, da bi ostal, pojavile potrebe po razširitvi revije, pojavilo bi se vprašanje avtorskih honorarjev, kar je zvezano še z večjimi denarnimi zahtevami. V kolikor je bila Svetla pot ugodna prilžnost za ustanovitev revije podobne Svetu ob Muri (prilžnost je kajpada bila), bi jo morali izkoristiti poklicani forumi. Žal so ostali ravnodušni.

(Nadaljevanje na 4. strani)

drugim krogom ipd.). Zato udarjam, da si moramo biti najprej na jasnem, kakšne vrste revija je Svetla pot — šele potem lahko govorimo o ne-kem »neodgovornem početju«.

Če Svetla pot, kot glasililo neke literarne skupine preneha izhajati, izdajateljem ne kaže očitati, da hočejo »zviniti« se be krivdo« in tako naprej, saj kot izdajatelj revije, ki je

Pojasnilo o reviji Svetla pot

Očitki, da je uredništvo izrekalo »samovoljne in nered-ko tudi samovšečne izjave«, so zelo nepremišljeni in neobjektivni. Te izjave so baje vsem številkam dajale nek polemichen poudarek ki je vzbujal pomisleke. Ne vem, zakaj naj bi polemichen poudarek vzbujal pomisleke. Uvodno besedo v drugi številki je uredništvo naslovilo vsem, ki so o reviji izrekli neuradno mnenje in ki so iz ljubosumnosti ali kakršnihkoli kompleksov zavzeli do nje povsem odklonilen odnos. Tudi nikjer ni razvidno, da bi uredništvo samo hotelo odločati, katera kritika je objektivna in katera subjektivna. Vse te očitke si je avtor članka »Meglena bodočnost« prizadevalo omisliti za večjo učinkovitost svoje prerokbe. Ob koncu, ko očita uredništvu, da hoče zvaliti krivdo na druge, pravi, da je »težko reči nekaj konkretnega o tem, kako se naj ta problem razvzolja«. Zato potem toliko bolj ni mogoče razumeti zahteve, da Klub, ki se iz povsem objektivnih razlogov razhaja, sam razvzolja ta problem, ko pa »tudi politične organizacije ne bodo mogle mimo tega«, in bi »bilo prav, da bi se o tem problemu začelo čimprej razpravljati in odločati.«

Hotel sem pojasniti, da Klub mladih literatov nikakor ne vali krivde na druge, ne nosi pa tudi nikakršne družbene odgovornosti v zvezi z »biti ali ne biti« revije. Svetla pot je bila njegovo glasilo in bo nehalo izhajati z njegovim razhodom. Za vse drugo so odgovorni tisti, ki so imeli možnost, da iz Svetle poti napravijo trajno domače kulturno glasilo, pa tega niso storili.

EVALD FLISAR

OSTANIMO PRI DEJSTVIH!

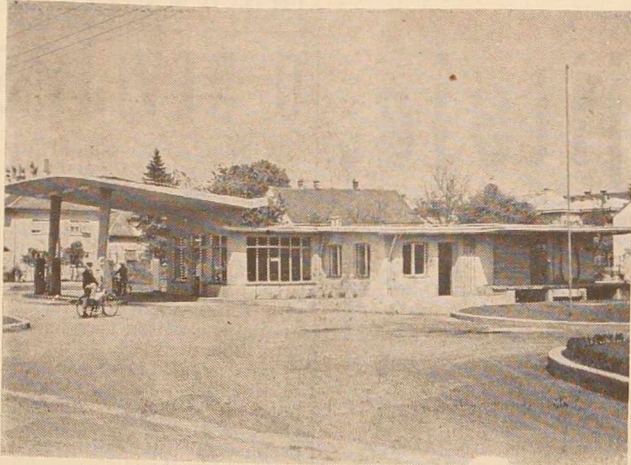
Odgovor Evalda Flisarja, odgovornega urednika revije za literaturo in kulturna vprašanja »Svetla pot«, na moj sestavek me je v marsičem zelo začudil. Rad bi se izognil ponovnemu dokazovanju upravičenosti nekaterih bistvenih trditve v prejšnjem sestavku, ker menim, da o tem morda jo še drugi reči besedo, zato bi se pa omejil le na nekaj pripomb.

Prvič: Z odgovorom se ne morem strinjati, zlasti še ne z načelnim pojasnjevanjem značaja revije. To, o čemer hoče mene in druge Flisar prepričati, je nekaj čisto novega in pravzaprav hotenje z nekimi spekulacijami opravičiti tisto, kar sem v svojem sestavku imenoval, da je bilo neodgovorno. Dobro bi bilo, če bi Flisar še enkrat prebral sporočila uredništva. Potem bi vsekakor videl, da uredništvo nikjer ni napisalo, da je to revija »neke literarne skupine«. Kot uredniku ne bo nič škodovalo, če vsaj še enkrat prebere iz več razlogov te beležke in tudi obljube in to primerja s tistim, kar je bilo uresničeno, potem se še lahko spomni tistih senzacionalnih in strahotno neokusnih plakatov, ki so bili izobešeni v izložbah soboških trgovin in tudi tistega, kar je na teh plakatih pisalo. Zato ostanimo kar pri dejstvih in se izogibajmo takim spekulacijam, ki hočejo nekoga prepričati, da nekaj ni črno, ampak belo.

Drugič: Zadnji odstavek pa je najbolj točen zapis takih spekulacij, ki ne prenesejo konfrontacije z dejstvi. Klub ne vali krivde na nikogar, najmanj pa zaradi ukinitve revije, toda za vse drugo (le kaj Flisar misli pod tem, menim, da ni težko ugotoviti: da se Svetla pot ni razvila v tako revijo, kot so njeni ustanovitelji hoteli in ker bo prenehala izhajati) pa so odgovorni tisti... Čudno: najprej nas prepričuje, da nikogar ne dolžijo, potem pa je vendarle za vse to nekdo odgovoren. Zelo značilno.

Odveč bi bilo še nadalje razčlenjevati te trditve, pač pa me Flisarjev odgovor še bolj prepričuje o tem, kar sem zapisal: da je marsikaj nepoštenega in neodgovornega pri postopkih uredništva in še o nečem: da so hoteli sicer, da bi revija bila, toda v bistvu pod neposrednim odločanjem tega kroga. Čemu strah pred založbo? Pa zaključimo tudi s tem: bilo je mnogo velikih besedi in velikih obetov in velikih načrtov, toda...

STEFAN BALAZIČ

M. Sobota: Jugopetrolovo »napajališče« avtomobilov, motorjev — lepo urejeno

O NEKATERIH VPRAŠANJIH DELITVE SREDSTEV ZNOTRAJ ŠOL:

Zagotoviti bo treba več sredstev v sklad

V začetku tega meseca so prosvetni delavci v lendavski občini — v okviru aktiva komunistov prosvetnih delavcev — razpravljali o nekaterih vprašanjih delitve sredstev znotraj šol in o delitvi sredstev med šolami in skladom za šolstvo pri občinski skupščini.

Prosvetni delavci, ki so pristavovali temu posvetovanju, so predlagali, da je zaradi različnega vrednostnega dela na posameznih šolah, potrebno sklicati posvetovanje ravnateljev šol, na katerem bi pregledali pravilnik o nagrajevanju na posameznih šolah in da bi se dogovorili za enotna načela, ki naj veljajo pri nagrajevanju prosvetnih delavcev na vseh šolah v občini. Potrebno pa bi bilo izdelati tudi najbolj realna merila za vrednotenje učiteljevega dela, kar doslej ni bilo in so zato na različnih šolah za enako delo in največkrat pod podobnimi pogoji, bili posamezni učitelji različno nagrajevani. To pa je vnašalo v odnose na šolah in med šolami precej negotovnosti in zmede.

V razpravi o delitvi sredstev med šolami in skladom za šolstvo pri občinski skupščini so prisotni govorili predvsem o tem kako zagotoviti v skladu dovolj sredstev za osebne dohodke prosvetnih delavcev po spremembi odloka o osebnih dohodkih prosvetnih delavcev. Predlog novega odloka, o njem bo razpravljala še občinska skupščina, predvideva za učitelje 39.300 din povprečnega osebne dohodka na mesec, (doslej 32 tisoč), za predmetnega učitelja 54 tisoč in za profesorja 70 tisoč dinarjev.

Če bo občinska skupščina predlog odloka sprejela, bo morala zagotoviti precej več sredstev v občinski sklad za šolstvo, kar pa ne bo šlo brez težav. Ob sprejetju takšnega odloka, ki bi osebne dohodke prosvetnih delavcev približal

osebnim dohodkom v gospodarstvu, pa se odpira novo vprašanje. Namreč, kako nagrajevati učitelje, ki nimajo višje pedagoške izobrazbe, pa že poučujejo predmetni pouk v višjih razredih osnovnih šol.

SVET ZA BLAGOVNI PROMET, TURIZEM IN GOSTINSTVO:

O preskrbi občanov v Lendavi

V minulem tednu je svet za blagovni promet, gostinstvo in turizem pri občinski skupščini v Lendavi razpravjal o stanju preskrbljenosti prebivalstva in s tem v zvezi o stanju trgovine, gostinstva, obrtništva in osebnih uslug.

V lendavski občini je 47 prodajal, dvoje večjih skladišč in 2 lekarni. Po vaseh je 19 prodajal, ki so, razen dveh, vse založene z mešanim blagom. Vse ostale trgovine pa so v Lendavi. V občini sta dve trgovski podjetji, ki zaposlujeta 135 oseb, v prodajalnah pa imata še 50 učencev v trgovini. Tako odpade, v lendavski občini na 1 zaposlenega v trgovini povprečno kar 203 prebivalcev, po vaseh pa je to številko ponekod tudi dvakrat ali trikrat večje. V nekaterih vaseh, kot so Pince, Petišovci, Gomilica, Renkovi in še v nekaterih drugih sploh ni trgovskih prodajal in imajo prebivalci do najbližje prodajalne tudi po več kilometrov. Da se trgovska mreža ne bi še bolj oddaljila od potrošnika, je posebno trgovsko podjetje Univerzal, v zadnjih letih začelo načrtno vzgajati trgovske kadre in urejati lokale na podeželju, medtem ko tega ni mogoče trditi za trgovsko podjetje Ravenka. Higienosko stanje se je v prodajalnah in skladiščih znatno izboljšalo, vendar je še mnogokje ostala neurejena okolica prodajal in skladišč. Založenost trgovin je bila letos dobra, razen s suhomesnimi izdelki, teletina in v zadnjem času s povrtinami. Kot povsod drugod, so se tudi v lendavski občini cene dvigale zaradi različnih objektivnih vzrokov. Člani sveta so smatrali, da je po-

SEDANJE STANJE STROKOVNIH KADROV V LENDAVSKI OBČINI NAREKUJE

Bolj načrtno kadrovanje

Pomanjkanje strokovnega kadra v delovnih organizacijah, v občinski upravi, šolah, vrtcih in drugih ustanovah v lendavski občini je precejšnje. Zato je o tem vprašanju razpravljala tudi občinska skupščina.

Osnova za razpravo na seji skupščine je bila analiza o stanju strokovnih kadrov v delovnih organizacijah in javnih službah. Analiza je pokazala, da v delovnih organizacijah primanjkuje strokovnega kadra z visoko, višjo in srednjo izobrazbo, da pa le v nekaterih delovnih organizacijah štendirajo kadre, ki bi jim bili potrebni. Zakaj ne? Zato, ker

je v večini delovnih organizacij sistemizacija delovnih mest prilagojena sedanjemu kadrovskemu stanju. Ponekod zaradi takšne »kratkovidnosti« ne štendirajo niti tistih kadrov, ki bi jim bili nujno potrebni že sedaj, ne pa komaj v prihodnosti.

Poglejmo najprej kakšno je stanje v gospodarskih organizacijah v primerjavi s sedanjo sistemizacijo, ki pa ni povsod najboljša in najbolj perspektivna. V gospodarskih delovnih organizacijah v lendavski občini sedaj dela 27 ljudi z visoko, 25 z višjo, 128 s srednjo izobrazbo. Trenutno je v podjetjih zaposlenih 50 visokokvalificiranih, 21 kvalificiranih delavcev in 2 nekvificirani delavci na delovnih mestih, ki štejejo k strokovnemu, oziroma vodilnemu kadru v podjetju ali v obratih. Potrebe po sedanji sistemizaciji pa so naslednje: 37 z visoko, 90 z višjo, 152 s srednjo izobrazbo, dalje 77 visokokvalificiranih delavcev in 35 nekvificiranih delavcev. Delovne organizacije sedaj štendirajo na fakultetah 15 študentov, na višjih šolah pet in na srednjih šolah 54 dijakov. Kot vidimo, podjetja štendirajo manj študentov na fakultetah in višjih šolah, kakor jih že sedaj potrebujejo in kar 30 dijakov več, kot jih potrebujejo po sedanjih sistemizacijah, na srednjih šolah. Razen za redke izjeme velja skoraj za vsa podjetja, da na osnovi navedenih podatkov lahko sklepamo — da kadrovska politika ni dovolj perspektivna.

Položaj na osnovnih šolah se je v zadnjih letih močno izboljšal. Na osemletkah v lendavski občini je namreč že sedaj 141 učiteljev, potrebovali pa bi jih po sistemizaciji le 107. Če pogledamo kakšna je strokovna zasedba na osemletkah, pa ugotovimo, da bi na vseh osemletkah moralo poučevati kar 87 ljudi z višjo izobrazbo, medtem ko jih sedaj poučuje le 13. Z nižješolsko izobrazbo sistemizacija ne predvideva nikogar na osemletkah, vendar jih je sedaj 7. Pomanjkanje predmetnih učiteljev in preveliko število učiteljev bo pač potrebno vskladiti tako, da bodo sedanjim učiteljem še bolj omogočili redni ali pa izredni študij na pedagoški akademiji. Le tako bo mogoče najti potrebno ravnovesje med učitelji in predmetnimi učitelji, katero se preveč nagiba k učiteljem s srednješolsko izobrazbo in ni v prid reformnim prizadevanjem in ne potrebam sedanjega osnovnega šolstva. V vrtcih primanjkuje 9 vzgojiteljic s srednjo izobrazbo, sedaj pa je zaposlenih le 5 s primerno izobrazbo in 6 z nižjo izobrazbo.

Če k tem dejstvom dodamo še to, da primanjkuje strokovnih kadrov tudi v občinski upravi in na občinskem sodišču, lahko mirno rečemo, da je skrb za kadre v delovnih organizacijah lendavske občine tisto vprašanje, ki mu bo v prihodnje potrebno posvetiti več pozornosti, predvsem pa z ustrezno politiko štipendiranja zagotoviti prihod strokovnih kadrov tako, kakor bo to razvoj gospodarstva zahteval. Če se torej strinjamo, da vzgoja kadrov sodi v okvir naših splošnih prizadevanj v gospodarstvu in v družbenih službah, potem nam že narejene sistemizacije na osnovi trenutnega stanja nikakor ne bodo smele biti ovira pri nadaljnjem načrtovanju potreb po strokovnih kadrih.

K. Sukič

V letošnjem juliju, v poletnih nalivih, je bil razbremenilni kanal Ledava—Mura večkrat skoraj poln vode.

Drevesa stara 6 000 let

V iglastih gozdovih, ki so pri nas in drugod po Evropi, dočakata jelka in smreka tudi 1.000 let in zrasteta tudi po 70 m visoko. Tista, ki je pri nas precej iztrebljena, je razmeroma nizka — 15 m, toda stara je lahko tudi 3.000 let. Med iglavci subtropskega podnebja, ki je za njih ugodnejše od našega, je mnogo starih dreves. Znana libanonska cedra doseže starost do 2.000 let, cipresa 3.000 let, a orjaška sekvoje v Kaliforniji (ZDA) živijo celih 4.000 let.

V našem Primorju so lahko oljke kot je znano stare 2.000 let. V gozdovih listavcev je lahko jedilni kostanj prav tako star 2.000 let, kakor tudi nekateri slavonski hrast lužnjak.

V tropskih krajih rastejo ogromna debla. Ekvialptosi v Avstraliji so najvišja drevesa na svetu, saj so visoki preko 160 metrov. Zmajevno drevo na Kanarskih otokih je lahko staro 6.000 let, debelo preko 4 m, a visoko do 22 m. V savanah je prav tako precej najstarejših starcev na svetu. Lahko živijo po 5.000 let.

Najdaljša rastlina na svetu je tropska pasma ovijalka s Sumatre in Jave. Njeno steblo je podobno vrvti in je lahko dolgo 400 m. Toda če so neugodni pogoji za razvoj rastline počasneje rastejo. Tako so na primer v hladni snež-

ni tundri našli brin, čigar steblo je bilo debelo 8 cm, visoko manj od metra, toda staro 544 let.

OE POBUDI POMURSKO ZALOŽBO:

Za 20-letnico osvoboditve napisati in izdati zgodovino NOB v Pomurju

Prihodnje leto bomo proslavljali 20. obletnico osvoboditve. Rečemo lahko, da je pa žalostno, ker nam v teh letih ni uspelo dati stvaren prikaz zgodovine narodnoosvobodilne borbe v Prekmurju. Tako publikacija bi bila več kot potrebna za šolsko mladino in zaradi ovrednotenja posameznih dogodkov in njihove vzročne povezanosti.

Prav ta obletnica pa je bila tudi nekaj vzpodbudni element za ponovna prizadevanja, da bi to delo bilo opravljeno. Kot pobudnik se je ob komisiji pri Zvezi borcev, ki zbira material iz minule vojne, pojavila Pomurska založba. Po njenem predlogu bi naj izvršna odbora SZDL v M. Soboti in Lendavi imenovala poseben uredniški odbor. Ta odbor je že tudi imenovan.

Ob pobudi so se pojavili razni pomisleki in tudi dvom v uspeh. Ob dosedanjih težavah so nekateri menili, da pač v tako kratkem času ne bo mogoče pripraviti kvalitetnega pregleda zgodovine NOB v Prekmurju. Res je, da se težavam ne bo mogoče izogniti, posebno še ne tistim, ki nastajajo zaradi pomanjkanja strokovnjakov, ki bi zbrali material proučili, kar preprosto pomeni, da ni tistih, ki bi naj to

zgodovino napisali. Tudi glede same metode se pojavljajo pomisleki. Ali naj bo zgodovina napisana ločeno za levi in desni breg Mure ali enotno.

Problemov je torej precej, razumljivo pa je, da verjetno tudi ne bo mogoče dati dokončnega prikaza dogajanj in razvoja NOB v Prekmurju in da bo potrebno še nekatere stvari naprej raziskovati. Kar se tiče ločenih zgodovin pa je tako, da so dosedanja poskusi posebej obravnavali zgodovino NOB v Prekmurju in Prekiji ter da bo zaradi tega verjetno tudi najboljše v tem smislu nadaljevati. Zavedati se je potrebno, da bo pač vsak zaokrožen pregled tega obdobja naše zgodovine predstavljal napredek k popolnejšemu in da bo vsako odlašanje zelo škodljivo že zaradi tega, ker

bo čedalje manj živih prič. Tudi nesoglasja glede vrednotenja posameznih dogodkov in njihovih akterjev ne bi smela predstavljati tako oviro, ob kateri bi se zaustavila vsa prizadevanja. Normalno je, da so take razlike v vrednotenjih, vendar pa bo moralo vsako vrednotenje temeljiti na konkretnih dejstvih in dokumentih, ne pa na osebnem razlaganju.

Delo na zbiranju zgodovinskega materiala se je začelo že kmalu po vojni in to predvsem po zaslugah posameznikov, ker pravzaprav tudi ni bilo poklicane ustanove ali organizacije, ki bi to sistematično zbiral. Že pred leti se je to skoncentriralo pri posebnih komisiji Zveze borcev, ki je ob izdatnejših materialnih možnostih lahko zbrala nepri- merno več gradiva in ga še sedaj zbira. Velik del tega gradiva ni verodostojen, ker so mnogi v izpovedih subjektivno tolmačili dogajanja in njihove izpovedi niso vedno v skladu z razpoložljivimi arhivskimi materiali. Vendar pa je v glavnem že tudi ugotovljeno, kate- re materiale se lahko upošte-

va in katere ne. Dokončno besedo pa bo potrebno o njih še izreči pri sami redakciji te publikacije.

Doslej je že bilo objavljene- ga tudi precej materiala. To so bili običajno razni spomini ali orisi posameznih dogodkov ter tudi nekaj širših pregledov posameznih obdobj. Mnogim se je odrekala verodostojnost. Ljubica Suligojeva je že tudi napisala zaokrožen pregled zgodovine NOB v Prekmurju, ki je pa tudi bil precej pomanjkljiv, predvsem zaradi pomanjkanja arhivskih materialov.

Ugotovimo lahko torej, da je bilo doslej zaslediti več prizadevanj, ki pa niso uspela, vendar pa so predstavljala vedno novo pobudo, da se ta zgodovina napiše. Prav bi pa bilo, da bi vsaj po dvajsetih letih po osvoboditvi tudi do- bili tako delo in zato je potrebno ne samo pozdraviti to novo pobudo, temveč se tudi zavzeti, da bo uspešna. Mlademu rodu, ki se za to preteklost močno zanima, pa je seveda tudi potrebno dati verodostojen pregled NOB v Pomurju.

S. Balažič

razpisuje na osnovi člena 56. Temeljnega zakona o gradnji investicijskih objektov, Ur. list FLRJ št.45, z dne 15. novembra 1961.

NATEČAJ za prodajo stanovanj

v dveh stanovanjskih stolpih ob Kidričevi ulici v Murski Soboti. Natečaj zajema prodajo 40 stanovanj in sicer:

18 dvoipol sobnih stanovanj po 65.00 m² — osnovna cena 5.733.000 dinarjev

22 dvosobnih stanovanj po 55.00 m² — osnovna cena 4.822.000 dinarjev

Osnovna cena je fiksna, spremeni se lahko samo v primeru spremembe družbenih obveznostih izvajalca, ali večje podražitve materiala. Oprema: v kopalnici normalna kad, fajančni umivalnik, električni bojler, infra peč, oljnati oplesk sten, teraco-tlak. V kuhinji je pomivalna miza z enim koritom ter viseča kuhinjska omara. Predviden je električni priključek za hladilnik in štedilnik. V WC-ju je fajančna školjka, teraco-tlak in oljnati oplesk.

Značilnosti ostalih prostorov: v predsobi in kuhinji je vinaz tlak, v spalnici in dnevni sobi bukov parket.

Vse dnevne sobe so grete z lončenimi pečmi.

Skupni prostori: v kleti je skupna opremljena pralnica in sušilnica.

Vsako stanovanje ima tudi pripadajočo kletno shrambo.

Stanovanja so opremljena s priključki na skupinsko televizijsko anteno.

Stanovanja bodo vseljiva 31. decembra 1964.

Prodajni pogoji: Vse fizične in pravne osebe morajo dati najmanj 50% lastne udeležbe od vrednosti stanovanja, ostalih 50% dobijo kupci kot posojilo pri stanovanjskem skladu v Murski Soboti z odplačilno dobo od 15 do 30 let. Od svoje udeležbe plačajo kupci 60% takoj ob podpisu pogodbe, ostalih 40% pa ob izročitvi no z ostalimi vlogami.

Interesenti naj vložijo vloge na upravo podjetja SGP »Pomurje« M. Sobota z navedbo za katero stanovanje so se odločili, najkasneje do 25. julija 1964.

Vse vloge, ki smo jih že prejeli do objave razpisa, bomo obravnavali istočasno.

O dokončni rešitvi prispelih vlog vas bomo obvestili najkasneje do 5. avgusta 1964.

SGP »POMURJE« MURSKA SOBOTA

KOMUNALNA BANKA

Zagotovo si boste lahko tudi Vi privoščili dopust na morju, če vsak mesec naložite del svojih prejemkov na hranilno knjižico! Poslužujte se ugodnosti, kot visoke obrestne mere in zavarovanja, ki Vam nudi kot vlagatelju

MURSKA SOBOTA
s poslovnimi enotami v Ljutomeru in Lendavi.

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. julija — Aleš
Sobota, 18. julija — Miroslav
Nedelja, 19. julija — Vincenc
Ponedeljek, 20. julija — Marjeta
Torek, 21. julija — Zorka
Sreda, 22. julija — Dan vstaje
Četrtek, 23. julija — Branislav

dežurna služba

ZDRAVSTVENA POSTAJA
MURSKA SOBOTA

17. julija — dr. Lopert
18. julija — dr. Mejačeva
19. julija — dr. Gregorčeva
20. julija — dr. Mejačeva
21. julija — dr. Gregorčeva
22. julija — dr. Mejačeva
23. julija — dr. Gregorčeva

KINO

SLATINA RADENCI — 18. in 19. julija ameriški barvni kinemaskopski film: »Velika zemlja«.
23. julija francoski film: »Zakaj prihajajo pozno«.
CRENSOVCI — 18. in 19. julija ameriški kinemaskopski film: »Bratje Karamazovi«. Predstave v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 11. in 20. uri.

Zahvala

Ob smrti soboškega župnika

Jožeta Vojkoviča

se najiskreneje zahvalujemo čč. duhovščini, posebej kanonikoma iz Maribora, vsem dekanom in senioru Leopoldu Hariju, govornikom, pevcem ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in strežnemu osebju.

Zalujoči: oče, sestre, teta in ostalo sorodstvo.

Na policah študijske knjižnice

A KUKORICA termesztése. Budapest 1956.
TOITH J.: Szalastakarmányok termesztése, szarítása és felhasználása. Budapest 1962.
PIRC A.: Urejanje kmetijskega prostora. Ljubljana 1961.
GRUBER F.: A korszerű legelő és rétgazdálkodás gyakorlata. Budapest 1962.
KLEPAC D.: Rast i prirast šumskih vrsta drveća i sastojina. Zagreb 1963.
ČOKL M.: Gozdarski in lesnoindustrijski priručnik. Ljubljana 1961.
SZAKATSY Gy.: Az almafák rendszeres termesztése. Budapest 1959.
PROHAZSKA F.: Szőlő és bor. Budapest 1960.
BESSENYEI Z.: Házi és háztáji zöldségtermesztés. Budapest 1962.
BALAZS P.: A kiskert örökzöldjei. Budapest 1961.
BOHUS G. — Kalmár Z.: Erdő — mező gombái. Budapest 1961.
GORSÉ T.: Kako gojimo cvetlice lončnice. Koper 1962.
GERGELY B.: A baromfikeltenés kézikönyve. Budapest 1959.
KONCAR L.-Bačvanski S.: Gojenje goveda za proizvodnju mesa. Novi Sad 1962.

SCHANDL J.: Szarvasmarhatenyésztés. Budapest 1962.
SCHANDL J.: Sertésenyésztés. Budapest 1961.
PEJIC O.: Mlekarski praktikum. Beograd 1963. (cir.)
KERVINA F.: Analiza mleka in mlečnih proizvodov. Ljubljana 1963.
RIBIANZSKY M. Woyanovich E.: Hal, halászat, halgazdaság. Budapest 1962.
ZEI M.: Clovek in ocean. Ljubljana 1961.
PATAKI M.: Korszerű háztartás kellemes othon. Budapest 1961.
JAKSA S.: Pestro in sodobno. Ljubljana 1963.
FÜLÖP M.: Margit néni süteményes könyve. Budapest 1959.
PISCANEC S.: Kako kupujemo in uporabljamo kuhinjsko posodo in orodje. Ljubljana 1963.
GERGELY I.: Mai lakás-mai izlés. Budapest 1963.
PAULIN E.: Kaj naj oblečem? Ljubljana 1962.
MIKL C.: Gospodarski in družbeni pomen delitve dohoda po ekonomskih enotah. Maribor 1961.
CERNE F.: Uvod v analizo trga in cen. Maribor 1961.
SKOBIR A.: Pravni položaj in upravljanje gospodarskih organizacij ter pogodbe v gospodarstvu. Maribor 1962.
KRALJ J.: Sredstva in naprave za mehanizirano in avtomatizirano ob-

delavo podatkov. Maribor 1963.
BRACIC V.: Turistična geografija. Maribor 1963.
SKERLJ M.: Strojni elementi in strojeslovje. Ljubljana 1961.
MAJOR A.: Berechnung und Planung von Maschinen — und Turbinenfundamenten. Budapest 1961.
VOJ N.: Tehnologija materiala. Ljubljana 1959.
NOVO atomsko doba. Beograd 1957.
SMILJANIC J.: Parne turbine. Beograd 1963.
RICHTER H.: Elektronika kroz samogradnje i eksperimenat. Beograd 1963.
RICHTER H.: Televizija za vse. Beograd 1963.
ALEŠ F.: Zaštita rada i organizacija rada. Ljubljana 1962.
BAJEC A.: Opasnosti od električne struje. Ljubljana 1963.
SPOLAR I.: Za krmilom. Ljubljana 1961.
NEDELJKOVIC M.: Priručnik za vozače traktora. Beograd 1960.
MODLY J.: Aeronautika san... i stvarnost. Zagreb 1960.
BORKO M.: Zemlja in vesolje ob mednarodnem geofizikalnem letu. Ljubljana 1961.
BALATONI mindentudó. Budapest 1958.
COLIC D.: Obrada i iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta na nagibima. Beograd 1962. (cir.)

PRODAM

MOTORNO KOLO DKW 350 ccm, ugodno prodam ali zamenjam za dvosedalni moped. Ostalo po dogovoru. Sarkanj, Prežihovega Vojanica 4, M. Sobota. M-546
SEME INKARNATKE, letošnje, prodam. Puconci 47, M-548
HISO z gospodarskim poslopjem in 4 ha zemlje, prodam. Karel Bokan, Lemerje 81, p. Puconci. M-550
KUHINJSKO KREDENCO, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. Zglasiti se pri Fridriku, pekarna, M. Sobota. M-552
KREDENCO, kombinirano, novo, masivno, po ugodni ceni prodam. Vprašati: Mikloš Kuzmicič 41, M. Sobota. M-557
OTROŠKO POSTELJICO z vložkom (do 12 let) in preprogo 3x2 m, ugodno prodam. S. Kovača 21/1-2, M. Sobota. M-553
ELEKTRICNI ŠTEDILNIK, mali, ugodno prodam. Franc Kovačič, Kidričeva, ABC blok, severni vhod M. Sobota. M-554
POHISTVO, STARO, ugodno prodam. Stara ul. 12, M. Sobota. M-555
MOTORNO KOLO »Puch« 250 ccm, ugodno prodam. Garaža Cestnega podjetja, Lendavska 24, M. Sobota. M-558

kupim

BLAGAJNO, stoječo, manjšo (wertheim) kupi Gostilna Zvezda Beltinci.

zaposlitve

GOSPODINJSKO POMOČNICO, posušeno in marljivo k štirilanski družini iščem. Nastop službe takoj! Plača doblja Andraž Zavec, Ruše 251, p. Ruše. M-547
SOFER B in C kategorije, vojaščinu prost, išče službo. Naslov v upravnih listah. M-549
DIMNIKARSKEGA VAJENCA, z dokončano osemletko ali s 6 razredi za priučitev sprejemem. Vsa oskrba pri mojstru. Anton Ratej, Dobravlje 54, pri Ajdovščini. M-556

Trgovsko podjetje »Goričanka«
Salovec

proda na

JAVNI DRAŽBI

dne 19. julija 1964 ob 10. uri

dostavni avto ŠKODA

Ogled vozila je možen vsak dan.

Vozilo je generalno popravljeno in dobro ohranjeno.

preklici

Podpisani Anton Horvat iz Polic št. 23, preklicujem vse neresnične govore, ki sem jih govoril zoper Ivana Strakla iz Črešnjavec št. 16, kot neresnične.

razno

DELAVSKA UNIVERZA
V GORNJI RADGONI

vpisuje odrasle interesente za ekonomsko srednjo šolo, ki se bo začela v sredini septembra v G. Radgoni.

Prijave sprejema do 31. avgusta 1964. Delavska univerza Gornja Radgona vsak dan od 7. do 14. ure. Pogoji za vpis: uspešno končana osemletka in starost nad 18 let.

GOSPODARSKO
PROPAGANDNA SLUŽBA
POMURSKEGA VESTNIKA
OBVEŠČA

cenjene koristnike oglasov, da bo zaradi praznika dneva vstaje sprejemala naročila za objavo oglasov v naslednji številki Pomurskega vestnika le do ponedeljka, 20. julija 1964 do 14. ure. Prosimo, da to z razumevanjem upoštevate.

Ze veste, da je gostilna
ZVEZDA v Beltincih
odprla

točilnico

v bivši gostilni Horvat
v Beltincih?

Vas zanimajo cene? Za liter
kvalitetnega belega vina plačate tam le 250, za črnega pa 220 dinarjev. — Postrežbo
Vas tudi z buteljčnim vinom, biseri in namiznim belim vinom.

MLINOPEK

podjetje za promet in predelavo žit, mlevskih izdelkov in krmil v Murski Soboti

RAZPISUJE

dve učni mesti za vajence pekovske stroke.

Pogoji: uspešno končana osemletka, da je zdrav in sposoben za delo v živilski stroki.

Prošnje s potrdilom o zdravniškem pregledu in zadnjim šolskim spričevalom pošljite do 25. julija 1964. na naslov: MLINOPEK M. SOBOTA.

★ ★ ★

Upravni odbor Trgovskega podjetja »RAVENKA«
Beltinci razpisuje delovno mesto

TRGOVSKEGA POSLOVODJO

za trgovino z mešanim blagom na podeželju

pogoji: visokokvalificirani trgovski delavec ali kvalificirani trgovski delavec in 5 let prakse v trgovini. — Nastop službe takoj. — Prošnje pošljite do 1. avgusta 1964 na naslov: Trgovsko podjetje »Ravenka« Beltinci.

Zahvala

Ob težki izgubi, dolgotrajne bolezni našega dragega moža, očeta in starega očeta

Ludvika Benko

posestnika iz Martjanec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu izkazali zadnjo čast, ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence, izrekli nam sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Perkiču in strežnemu osebju TBC oddelka Splošne bolnišnice v M. Soboti ter duhovniku za poslovljne besede kakor tudi vsem sosedom, znancem in prijateljem.

Martjanci, 5. julija 1964

Zalujoči: žena Terezija, hčerka Jolanka z družino, sinovi: Ludvik, Vinko, Stefan in Geza z družinami.

Trgovsko podjetje na veliko in malo
»POTROŠNIK«
MURSKA SOBOTA

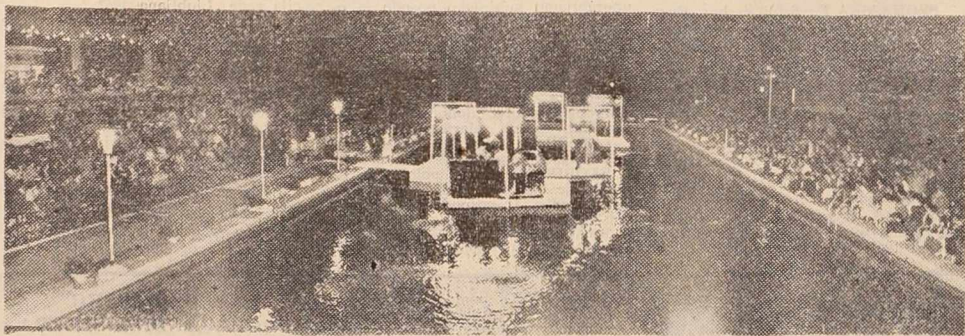
Cenjeni potrošniki, oglejte si:
dekorativne tkanine

topli pod

linoleje

stragulo

v prodajalni »Tehnopromet« Murska Sobota

POMURSKA NOGOMETNA LIGA
GRADBENIK LETOŠNJI
PRVAK

V zaostali prvenstveni tekmi pomurske nogometne lige je moštvo Salovec premagalo Brazdo iz Dobrovnika z rezultatom 1:0 s čimer je bilo prvenstvo za leto 1963-64 končano. Prvak je postalo moštvo Gradbenika iz Lendave in to le zaradi boljše razlike v golih pred Turniščem in Bakovci, kateri moštvi imata isto število točk. Na sredini tabele so moštva Puconec, Veržaja in Pušča, ki imajo enako število točk. Na dnu tabele pa sta moštvo Brazde in Salovec. Moštvi Sobote B in Grafičarja B pa sta nastopali izven konkurenice.

Končna tabela						
Gradbenik	14	9	3	2	74:24	21
Turnišče	14	10	1	3	68:25	21
Bakovci	14	9	3	2	50:21	21
Veržej	14	6	0	8	33:35	12
Puconci	14	6	0	8	38:45	12
Pušča	14	5	2	7	22:50	12
Brazda	14	4	1	9	27:47	9
Salovci	14	2	0	12	15:80	4

KONJSKE DIRKE V LJUTOMERU

Zanimive vožnje, premajhen obisk

Konjeniški klub Ljutomer je v nedeljo na hipodromu v Ljutomeru priredil letne konjske dirke, ki sodijo v okviru priprav 90-letnice konjeniškega športa v Ljutomeru.

Na dirki so nastopili konji iz Zagreba, Varaždina, Maribora ter Ljutomer. Najzanimivejša je bila heat vožnja, kjer je v prvi dirki zmagala Nitra, vozača Marka Slaviča iz Ključarovec, v drugi pa Renka, vozača Jerneja Bolkoviča iz Ljutomer. V drugi 2-letnih kasačev, kjer je nastopilo 8 konj, je zmagala Lavinica — Beba Marjanoviča iz Ljutomer, v dirki 3—12 let starih konjev je zmagal žrebec Adelin Beatrice Kosel iz Zagreba. Poleg heat dirke je bila zanimiva tudi galopaska dirka ter dvoprežna spominska handicap vožnja. V galopaski dirki je zmagala Branka z jahalcem Alojzom Kos iz Grab, v dvoprežni spominski handicap vožnji pa dvojica Dim-Porin z voznikom Marjanom Zajc iz Varaždina. Dirka je dobro uspela, na svoj račun pa so prišli tudi gledalci, saj so videli zelo zanimive borbe. Škoda le, da si

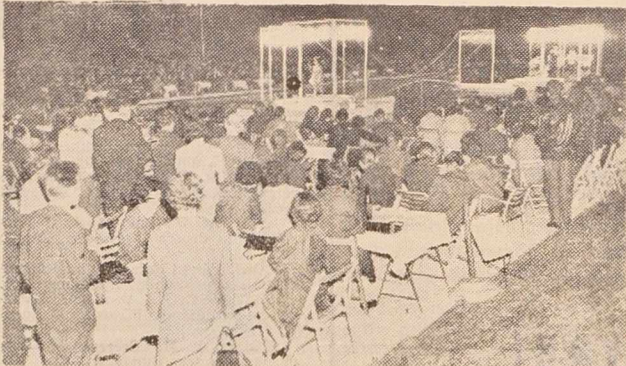
Tudi drugo leto po ustanovitvi SK Mure nogomet v Murski Soboti ni napredoval, saj so nogometaši v letu 1926 odigrali le dve prijateljski nogometni tekmi in to proti Ljutomeru in Rapidu iz Maribora. V spomladanskem delu prvenstva, v tekmovalni sezoni 1925-26 pa sploh niso nastopili, temveč so vsa srečanja predali brez borbe. Skratka, lahko rečemo, da je nogomet v Murski Soboti začel hirati in 22. aprila 1928 je bila nogometna sekcija SK Mure razpuščena.

Kje so bili vzroki, da je bilo vedno manjše zanimanje za nogomet je sicer težko ugotoviti. Verjetno pa je upravo kluba privedlo do tega, da so začeli nogometno sekcijo zanemarjati zaradi neuspehov nogometašev in pa dejstva, da se je vedno bolj začela uveljavljati ženska rokometna sekcija, tako imenovana »hazena«, katere moštvo je dosegalo vedno vidnejše rezultate ter celo osvojilo naslov slovenskega in državnega prvaka. Ženska rokometna sekcija SK Mure, katero so sestavljale igralke: Ilonka Flegar, Anica Tručel, Zeni Nemeš, dr. Gabrijela Ravnikar-Kardoš, Elizabeta Jonaš, Ana Cvetko ter Marica Cim perman, pa se ni uveljavljala samo v državnem, temveč tudi v mednarodnem merilu. Med drugim so rokometnice SK Mure premagale prvaka Italije z visokim rezultatom 20:8 ter doživele minimalen poraz od evropskega prvaka Slavije iz Prage s 5:7. Ti uspehi rokometnic SK Mure so bili takrat prava senzacija ne samo v Murski Soboti, temveč za celotno jugoslovansko športno javnost.

Poleg ženske rokometne sekcije se je v tem času močno razvila tudi namiznoteniška sekcija SK Mure, ki je bila prav tako ena izmed najmocnejših v državi. Naj omenimo, da je član SK Mure leta 1930 Janez Nemeš (Čani) postal celo državni prvak v konkurenci posameznikov.

Z ozirom na vidne uspehe rokometne in namiznoteniške sekcije SK Mure, je povsem razumljivo, da je bilo delo nogometne sekcije, ki ni dosegala takšnih rezultatov zanemarljivo, vsled česar je tudi prišlo do razpustitve. Z razpustitvijo nogometne sekcije SK Mure pa so tedanji trgovci in obrtniki, ki so se še vedno navduševali za nogomet, ustanovili SK Prekmurje. Do ustanovitve je prišlo najbrž zaradi tega, da bi pritegnili tudi nogometaše Dolnje Lendave, ki v tem času še vedno niso imeli registriranega kluba. Toda vprašanje je, ali je sploh prišlo do registracije tega kluba, kajti pobudniki ustanovitve enotnega kluba v Prekmurju so se morali po dveh mesecih raziti in SK Prekmurje razpustiti. Kmalu zatem, 28. junija 1928 je ponovno zaživela nogometna sekcija SK Mure, tokrat pa so pritegnili nekaj novih imen kot: Norčič I., Malačič, Tivadar, Vogrinec, Kardoš in Nemeš I. Tako je bila sestava moštva SK Mure leta 1928 naslednja: Čenar, Norčič II., Turk II., Malačič, Tivadar, Vogrinec, Simon, Debelak, Kardoš, Nemeš I. in Benčec. Rezervi pa sta bili Turk I. in Nemeš II.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Radenska noč 1964 — na sliki zgoraj: revija mode na Radenski noči pod reflektorji nad vodno gladino — levo: sobotna prireditev v Slatini Radenci je privabila kakih 3000 gledalcev. Revija mode je potekala pod številnimi reflektorji, ki so osvetljevali bazen in dajali idilično večerno sliko, vidno daleč naokoli (fotoslužba »Večer«)

OD BLIZU IN DALEČ — 3.000 GOSTOV NA USPELI PRIREDITVI

Radenska noč 1964

Sobotna zabavna prireditev »Radenska noč« z modno revijo, ki se je odvijala na olimpijskem bazenu v Radencih, je v veliko zadovoljstvo kakih 3.000 udeležencev uspela in po organizaciji ter udeležbi daleč preseгла lansko in letošnja pričakovanja prireditelja. Časovno nekoliko dolg program je uspešno povezoval Janez Klasinc iz Maribora, Žagarjeve načrte za aranžmaje modne revije pa je tehnično dobro izvedel Vlado Rek iz Radenec ter tako prispeval k mikavni podobi bazena.

Manekenke in manekeni so na reviji prikazali občinstvu blizu 70 modnih novitet za vro-

če poletne dni, za kopanje, za zgodnjo in pozno jesen ter večerne modele. Ob modnih novitetah smo često slišali ime — Tovarna dežnikov in pletenin iz Lendave. Ta tovarna je bila namreč, razen trgovskih podjetij, edini pomembnejši pomurski zastopnik na reviji in gostje so skorajda negodovali, zakaj ni sodelovala tudi tovarna Mura iz Murske Sobot. Predstavile so se namreč predvsem tovarne in modni ustvarjalci izven Pomurja in celo iz Hrvaške, kar dokaj nazorno kaže, kako znamo povezati reklamo s turizmom.

V zabavnem programu je bil

sicer napovedan pevec Stjepan Stanič, ki pa je moral nastop iz objektivnih razlogov odpovedati. To pa gostov ni razočaralo, saj ga je ob zvokih ansambla Nikice Kalogjere zamenjal nekoliko mlajši, vendar uveljavljeni pevec Ivica Serfezi in skupno s pevkama Beti Jurkovič in Gabi Novak poskrbel za vedro razpoloženje.

Radenska noč je torej izredno uspela, tako po organizaciji kot po udeležbi in bila dobra reklama za naslednje prireditve, zlasti še za prireditev »Radenska srca«, ki je napovedana za prihodnji mesec.

Ekipe ESS iz Murske Sobot — republiški vice-šampion v hokeju na travi

OBCINSKO TEKMOVANJE
»ZA ZLATO PUŠČICO«
ZMAGOVALEC
FRANC BELEC

V Ljutomeru je bilo pred kratkim občinsko strelsko tekmovanje za »zlato puščico«. Najboljši rezultat je dosegel član SD Ljutomer Franc Belec, ki je dosegel 505 krogov in letos že drugič osvojil občinsko »zlato puščico«. Drugi je bil Drago Stanjko s 503 krogov, tretji pa Jože Halabarec, oba iz SD Rudar Presika.

OBCINSKA PIONIRSKA LIGA
OBCINSKA LIGA LENDAVALCI
PETIŠOVCI
SPOMLADANSKI PRVAK

V zaostali prvenstveni tekmi spomladanskega dela prvenstva v občinski nogometni ligi Lendava je moštvo Zvezde iz Doline premagalo Olimpijo iz Dolge vasi z rezultatom 2:1. S tem je bil prvi del tekmovanja končan. Prvak je postalo moštvo Petišovci pred Graničarjem iz Benice ter Olimpijo iz Dolge vasi.

Končna tabela prvega dela						
Petišovci	8	6	1	1	23:5	13
Graničar	8	5	2	1	28:9	12
Olimpija	8	5	1	2	17:11	11
Himo	8	5	0	3	20:11	10
Zvezda	8	5	0	3	21:14	10
Mladost	8	4	1	3	23:13	9
Horiza	8	2	1	5	10:35	5
Svoboda	8	1	0	7	7:24	2
Mehanika	8	0	0	8	0:27	0

PIONIRJI NAFTE NA CELU

V petem kolu občinske pionirske nogometne lige Lendava — I. skupina sta bila dosežena naslednja rezultata:

Petišovci : Zvezda 4:0
Mladost : Nafta 0:5

Vodi Nafta z 8 točkami pred Olimpijo 7, Svoboda, Petišovci in Mladostjo, ki imajo po 3 točke ter Zvezda in Graničar brez točke.

Franc Šrimpf

beg v jutro

27

roman

Elza je pripravila mizo in molče sta pojedla skromno kosilo: juho, krompir in zeleno solato. Potem je prinesla Elza še črno kavo.

»To imam samo za redke goste,« je rekla. Črna kava mu je dišala in tudi cigareta, ki si jo je prižgal. »Tvoj vlak odide čez uro,« je rekla Elza, ko ji je prižgal cigareto. »Spremljala te bom.«

»Bo prav tako?«

»Zakaj?«

»No, ker te bodo videli.«

»Že večkrat so me videli. Ničesar ne skrivam. Zakaj bi skrivala?«

»No, da,« je rekel Bračko, »utegnila bi imeti neprijetnosti.«

»Ne boj se. Zase skrbim največ sama. Nič mi ne morejo. Dala sem jim moža. Niso mi ga vrnili. Uničili so mi dom, preprečili so mi, da bi imela družino, otroke, dom, vse življenje so mi vzeli in me vrgli v blato. Kaj bi še hoteli od mene. Mene samo? Lahko me imajo. Vseeno mi je. Danes ali jutri!«

»Najbrž imaš prav,« je rekel Bračko.

»Kam boš bežal?« ga je vprašala.

»Ne vem natanko,« je odgovoril, potem ko je za hip premislil vprašanje.

»Mi ne zaupaš?«

»Težko je danes zaupati. Toda, res ne vem, kam me bo zaneslo. Vsekakor čimprej odtod, da pridem med svoje ljudi.«

»Da,« je rekla Elza, »to je najbolje. Priti moraš med svoje ljudi. Tu nimaš kaj početi. Nemci bi te slejkoprej odkrili in po tebi bi bilo. Saj veš, da se ne šališ.«

»Nikjer na svetu se danes ne šališ, čeprav se zdi smešno. Le da je to preveč krvava šala. Take šale bi si svet lahko prizanesel. Krute so.«

»Svet je krut,« je rekla Elza. »Trd.«

»Nekoč bo boljši!«

»Kdaj?«

»Po tej vojni.«

»Mogoče. Ne verjamem.«

»Pa bo! To je tako, kakor pravi pregovor: za dežjem mora priti sonce. Ga poznaš.«

»Da poznam ga. Ampak, za soncem pride zopet dež. In tako naprej. Vedno znova. Večno isti krog, vedno isti obrati. Kakšen smisel ima to?«

»Ne vem, Elza. Najbrž je to smisel življenja. Toda, koliko je ura?«

Elza je vstala. »Tako bom pripravljena. Samo trenutek.«

Stopila je v sobo in ni zaprla vrat za seboj. Bračko je gledal za njo in videl, kako si je z vajeno kretnjo potegnila krilo čez glavo in v kombinizi iskala obleko v omari. Ponovno si je rekel, da je lepa. In znova si jo je pozele.

Zunaj je sijalo sonce. Bil je vroč julijski dan, primeren za kopanje. Silovito ga je prišlo, da bi se šel kopat, da bi se lahko igral z valovi in se ohladil. In plaval bi brezskrbno po reki navzdol in navzgor, po sredi s tokom, ki bi ga nesel daleč naprej, tja do morja.

Elza je nepričakovano in nevsiljivo hodila poleg Bračka. Nosila je lahko belo obleko, posejano z rahlo nakazanimi rožami. Stopala je kar se da malomarno in se ni menila za ljudi, ki so ju srečavali.

»Zakaj molčiš?« ga je vprašala. »Menda ne zato, ker se razhajava?« Bilo je malo podsmehljivo, kar je rekla.

»Ne,« je rekel Bračko. »Ampak, tako čudno je vse to, kar doživljam. Ne samo to, s teboj. Sploh vse v zadnjem času.«

»Zakaj je čudno?« Voja je. V vojni ni nič čudnega. Dogajajo se neverjetne in verjetne stvari. Sicer pa to, kar je bilo med nama, ni tako neverjetno. Lahko bi se zgodilo tudi v mirnem času.«

»Lahko bi se, a se kljub temu ne bi.«

»Zakaj ne?«

»Ker mene ne bi bilo sem, če bi bil mir.«

»Ne mislim naju, temveč tako, na splošno. Možnost dejanja.«

»To že,« je rekel Bračko. Čutil je, da ga Elza zlahka dohaja v mišljenju, čeprav nekako po svoji, drugi poti. »Kaj boš zdaj, ko jaz odidem?«

»Skomignila je z rameni.

»Nič. Nič posebnega. Ne mislim daleč naprej. Čimbolje se moram izvleči iz te vojne. To je najvažnejše!«

»In potem?«

»Kdaj potem?«

»Po vojni?«

»Potem... da, potem... Ne vem... Potem bom stara.«

»Saj še nisi stara. In vojna tudi ne bo trajala večno.«

ELEKTROINDUSTRIJA IN SPLOŠNA MONTAŽA »EM« MARIBOR

Upravni odbor podjetja

razpisuje za šolsko leto 1964/65 podelitev naslednjih

ŠTIPENDIJ

6 štipendij na fakulteti za strojništvo, II. stopnja, za delo na področju hladilne tehnike, pralne tehnike in montaže industrijskih postrojenj.

3 štipendije na fakulteti za elektroniko, močan tok (jaki tok), II. stopnja, za delo na področju hladilne tehnike, pralne tehnike, termičnih gospodinskih aparatov, proizvodnje stikalnih in razdelilnih elektrotehničnih naprav ter montažo istih.

1 štipendijo na ekonomski fakulteti II. stopnja, za delo na področju organizacije ali analiz in planiranja.

3 štipendije na višji tehniški šoli strojne smeri ali fakulteti za strojništvo, samo I. stopnja

6 štipendij na tehniški srednji šoli, elektro odsek, močan tok.

Razen navedenih štipendij pa sprejemamo še učence v gospodarstvu in sicer: učencev za kovinske poklice: ključavničar, strojni ključavničar, orodjar

11 učencev za elektrotehniška poklica: obratni električar in elektro mehanik.

Kandidati morajo vložiti pismene prijave najkasneje do 25. julija 1964 na naslov: Elektroindustrija in splošna montaža, Center za izobraževanje delavcev, Maribor, Gosposvetska c. 86. Prijava mora vsebovati:

1. Lastnoročno napisano prošnjo za dodelitev štipendij z generalijami in kratkim življenjepisom

2. Overjen prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o doslej opravljenih izpitih in frekventacijsko potrdilo.

3. Priporočilo študentske, mladinske ali kake druge organizacije, katere je prosilec aktiven član

4. Potrdilo o prijavi stalnega bivališča.